

IDŐUTAZÁS A 2010-BEN 100 ÉVES DÉLMAGYARORSZÁGGAL: 1966 (57. RÉSZ)

Gyár épül még a „libalegelőn” is

Negyvennégy hét múlva lesz 100 éves az 1910. május 22-én útjára bocsátott Délmagyarország. Lapunk e jubileuma alkalmból, mintegy visszazámlálásként, időutazásra hívjuk olvasóinkat: hétről hétre egy-egy esztendő újságtermését átlapozva fölillantjuk, milyennek láttatta a világot, az országot, a régiót, Szegedet – a Délmagyarországot. A magyar vidék legpatinásabb lapja sorozatának ötvenhetedik állomása: 1966.

CSONGRÁD MEGYE
ÚJSZÁSI ILONA

Megizmosodott a párt és az új hatalom – érzékeltetik az iparosítási lendületről, az avatóünnepségekről szóló beszámolók, meg a meghonosodó termelési riportok.

SZIKRÁZÓ VAS MELLETT. „Az izzó vas mellett” című október 6-i tudósítás az iparosítási láz miatt is hanyagolt munkavédelem hiányosságaira, az üzemi balesetekre irányítja a figyelmet. „Egy hónappal ez-

előtt a szegedi öntödébe látogattunk, ahol azt tapasztaltuk, hogy a dolgozók közül sokan nem használják a védőberendezéseket. A kúpólóból kifolyó, 1400 fokos szikrázó vas mellett szemüveg és lábszárvédő nélkül végzik munkájukat. Legtöbbjükön még ing sincs.” Egy hónappal később semmi sem változik, ezért rögzítjük: a szegedi ipar zászlóshajójának is tekinthető vasöntödében az első félévben „kétszer több a balesetek miatt 'kiesett napok' száma, eléri a 457-et”, s „több mint 20-an szenvedtek kisebb-nagyobb égési sérüléseket”.

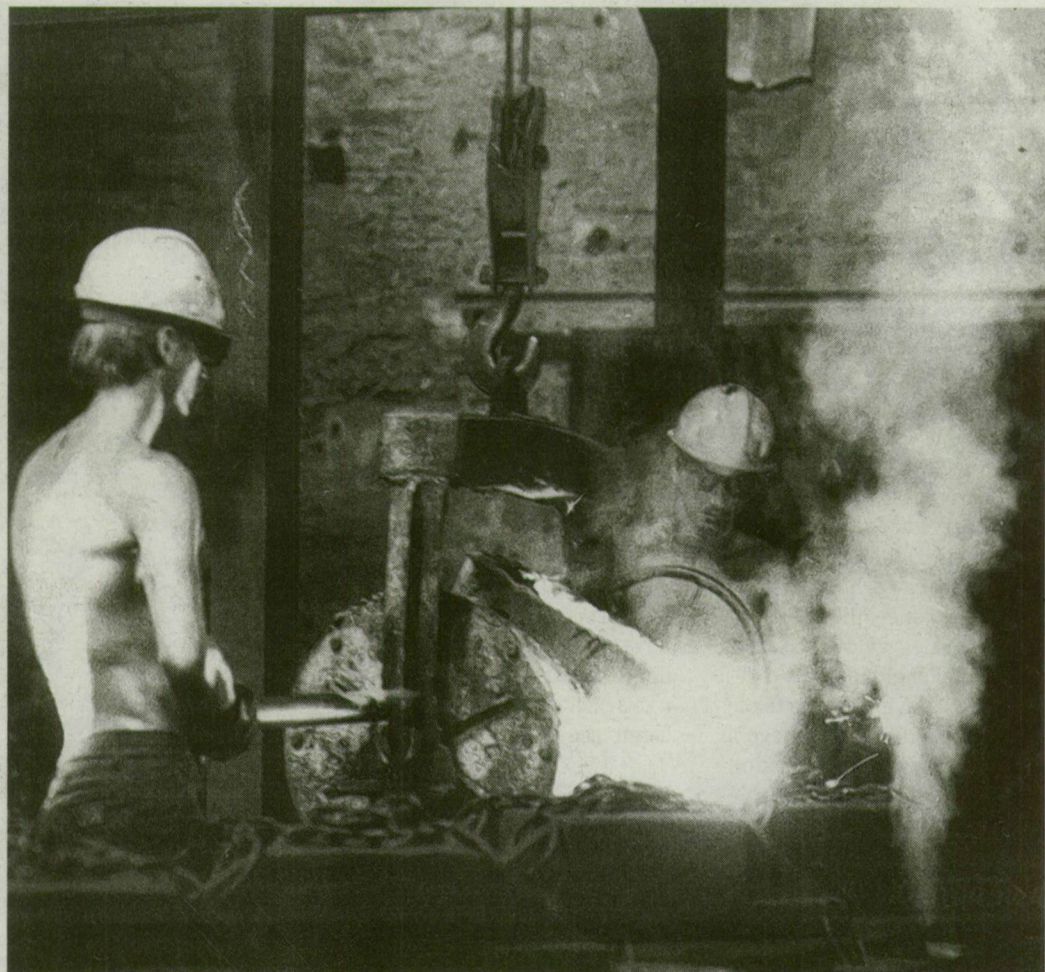
TÍZSZÁZALÉKOS NÖVEKEDÉS. „Mérlegen az év kilenc hónapja: Tíz százalékkal növelte termelését Szeged és Csongrád megye ipara” – kezdődik a november 2-ai, a KSH-adatokra alapozó győzelmi jelentés.

„A megyében megvalósuló 39 kiemelt, értékhatár feletti beruházás közül 17-et ebben az esztendőben befejeztek. Ezek összes értéke 1 milliárd 300 millió forint. E beruházásoknál az első kilenc hónap igen eredményes volt, hiszen 94 százalékban már megvalósultak, illetve 68 százalékukat már üzembe is helyezték.”

Az országos átlagot meghaladóan „a megye szocialista ipara 10 százalékkal növelte termelését a tavalyi hasonló időszakhoz viszonyítva. Abszolút számokban kifejezve: a megye szocialista iparának teljes termelési értéke 5 milliárd 525 millió forint volt az elmúlt kilenc hónap alatt.”

„A harmadik ötéves terv időszakában tovább folytatódik a megye iparosítása. Az iparban foglalkoztatottak száma is 2 százalékkal emelkedett az év eleje óta, s megközelíti az 55 ezer főt.”

Az iparosítási láz jegyében a „libalegelőn” keletkezett 'gépgyár', az újszentiváni Új Élet Tsz” javító műhelyéről Csepri József november 3-án ad pillanatfelvételt. „Jelenleg külföldi gépkereskedelmi cégek megrendelésére nagyteljesítményű pneumatikus sző-

A vasöntőde a szegedi iparosítás egyik jelképe. FOTÓ: SOMOGYI KÁROLYNÉ

lősajtoló gépeket gyártanak, 25 darabot”. Elismeri: „mondhatná valaki, mégiscsak 'kóceráj' az a libalegelőn keletkezett gyár”, de úgy véli: „száz-

adunk, ha a helyi iparhoz kötődik. A szegedi gumigyárban „az első gép 1964 szeptemberében már dolgozott, s aztán sorra jöttek a többi gépek két

portra, mintegy 120 millió forint értékben.” Jövőképet is felvázol avatóbeszédében Szekér Gyula nehézipari miniszterhelyettes: ha már „nem csupán EMERGÉ nevű gyárunk lesz, hanem felépül az új CORDATIC gumigyár is. Első ütemként a személyautók külső gumijait gyártó üzemet építik fel, majd a hetvenes évek közepe táján, további 1 milliárdos beruházással a teherautók gumiabroncsait is Szegeden gyártják. E nagyméretű beruházás úgynevezett járulékos oldala is számottevő, hiszen valóságos gépgyár, erőműtelep és raktárváros alakul ki a gyártóművek körül, de kutató- és fejlesztő laboratóriumot is létrehozunk. A megvalósuló szegedi gumipari üzemekben 6–7 ezer ember talál majd munkaalkalmat. Tíz év múlva a szegedi EMERGÉ és a CORDATIC termelési értéke nagyobb lesz, mint jelenleg az egész hazai gumiiparé.”

Arcél: Boros Béla (1926–1981). Külsős, vagyis a szerkesztőségen kívüli szerzők írásait is bőséggel közli a Délmagyarország – például 1966. február 10-én Anglia másik arca címmel Boros Béla sorozatának Egy angol „közvéleménygyárban” alcímű, a Daily Mirror szerkesztőségét bemutató írását. Az újságíró, pártmunkás Boros Béla Budapesten 1926-ban született, 1941-ben nyomdásztanonc lett, majd az Athenaeum Nyomda gépszédője. 1947–48-ban a Nyomdász Szakszervezet országos ifjúsági titkára, 1948–50-ben szervezési osztályának helyettes vezetője. 1950–56-ban az MDP Központi Vezetősége, 1956–63-ban az MSZMP Központi Bizottsága Agitációs és Propaganda Osztályának politikai munkatársa. 1963-tól 1981-ben bekövetkezett haláláig a Központi Sajtószolgálat főszerkesztője.

millió forintos nagy iparvállalatok építése révén (...) meg viszonylag hosszabb ideig nem lehet az összes jelentkező fogyasztási igényeket kielégíteni”.

GUMIÜZEM. Kicsi és nagy eredményekről egyaránt hírt

éven keresztül. Az itt gyártott műszaki gumiarukat nem csupán a hazai felhasználók, hanem a külföldi országok vásárlói is ismerik. Jövőre például 50 ezer négyzetméter szállítóhevedert, 65 ezer folyóméter mélyfúrótömlőt és 30 tonna hajtószíjat gyártanak ex-

ELŐRE GYÁRTOTT VASBETON. „A Lenin körút és a Károlyi utca sarkán (...) az új, hétemeletes épület váz- és földmészerkezetét szinte kizárólag előre gyártott vasbeton elemekből szerelik össze a helyszínen” (április 26., kedd).

„DIÁKPARADICSOM”. „A József Attila Tudományegyetem nemrég felépült Móra Ferenc diákotthonát talán helyesebb lenne 'diákparadicsomnak' nevezni. Miért? Erre a kérdésre elég felsorolni a négyemeletes, 320 személyes, a lakáskultúra úgyszólván minden vívmányával felszerelt otthon berendezéseit” (május 8., vasárnap).

IPARI KIÁLLÍTÁS. „Augusztus 10–20. között: Szegedi Ipari Kiállítás.” „A felszabadulás előtt megrendezett Szegedi Ipari Kiállításoknak nagy sikerük volt”, de hosszú ideig nem volt ilyen seregszemle. „Bár az ötvenes években felújították ugyan, de a legutolsó éppen hat esztendővel ezelőtt zárta be kapuit”. Most hetven kiállítóra számítanak (június 2., csütörtök).

8:1. „SZEAC – Szegedi Dózsa 8:1 (4:0). 200 néző. barátságos mérkőzés. Vezetete: Spitzner. (...) Mindkét csapat lelkesen és sportszerűen játszott. Góllövők: Pusztai 2, Arató 3, Kozma 2, Hajós 1, illetve Sóki” (szeptember 8., csütörtök).

NYERESÉGRÉSZESEDÉS. A szegedi fémfeldolgozóban „a tavalyinál magasabb nyereségrészesedést, hozzávetőleg a dolgozók egyhónapi átlagkeresetét fizetik ki nyereségrészesedés címén” (december 11., vasárnap).

További FOTÓK a témából az interneten www.delmagyar.hu

Hajók a Tiszán

„Megélnék a hajózás a Tiszán” – állítjuk október 2-án. Hatalmas hajók, „uszályok kötnek ki a szegedi rakpart mellett. Az uszályok terhe ezúttal műtrágya, amelyet folyamatosan rakodnak ki és szállítanak el, hogy a gazdaságok időben megkapják.” November 3-án arról adunk képes beszámolót, hogy „Tápén vízre bocsátották a 25. önjáró uszályt”. Ugyanakkor november 20-án Horváth Mihály írásában azt elemzi: bár „közlekedési érpálya a Tisza”, mégis „elfelejtett országút”. Ugyanis „napjainkban a Tiszán az összes folyami áruszállításnak csupán 3–5 százaléka bonyolódik le”. Enyedi Zoltán fotója az ellenpéldát illusztrálja, hiszen: „hazánk összes hajózható vízi útjainak (1277 km) 40 százalékát a Duna, 34 százalékát pedig a Tisza képviseli.” „Kísérletképpen olajat is szállítanak vízi úton a szegedi medencéből.”

Nyit az új áruház

SZEGED
MUNKATÁRSUNKTÓL

A Tisza Állami Áruháznál a belkereskedelmi miniszter, „Tausz János mondott avató és megnyitó beszédet az ünnepi aktus alkalmából” – október 18-ai címlapos számolónk szerint. „Elismeréssel szólt az üzletház tervezőiről és

építőiről. (...) A korszerű üzlet 5 ezer 400 négyzetméteren helyezkedik el, és mintegy 55 millió forint árukészlete van. A legnagyobb forgalmat is képes kielégíteni. Tíz nagy és kilenc önálló osztály biztosítja a vásárlók kiszolgálását. Az áruház vezetősége a bojszolgálaton kívül mintegy tízféle szolgáltatást nyújt vásárlóinak.”

A szegediek kedvence az új üzletközpont. FOTÓ: SOMOGYI-KÖNYVTÁR